

УДК 343.9 (477)

Бусол Олена Юріївна –

доктор юридичних наук, старший
науковий співробітник,

старший науковий співробітник Служби інформаційно-
аналітичного забезпечення

органів державної влади НБУВ Національної академії наук України

Olena Yu. Busol –

*doctor of juridical sciences,
senior research fellow,*

*senior research fellow of the Agency for Information and Analytical Support,
the National Academy of Sciences of Ukraine*

(3, pr. 40-richchia Zhovtnia, Kyiv, 03039, Ukraine)

**Дієвість прогнозів та наслідки недостатнього використання державою
результатів наукових досліджень Міжвідомчого науково-дослідного центру
з проблем боротьби з організованою злочинністю
при Раді національної безпеки і оборони України
(на основі аналізу наукових матеріалів Центру за період 1997–2012 рр.)**

У статті на основі аналізу матеріалів наукових досліджень Міжвідомчого науково-дослідного центру з проблем боротьби з організованою злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України щодо протидії організованій злочинності в державі за період 1997–2012 роки зроблено висновки щодо їх актуальності сьогодні, своєчасності порушених проблем, дієвості запропонованих заходів та достовірності попередніх прогнозів щодо подальшої криміналізації економіки, влади, суспільства.

Ключові слова: корупція, організована злочинність, наукові дослідження, Рада національної безпеки і оборони України, Міжвідомчий науково-дослідний центр, прогноз, аналіз.

В статье на основе анализа материалов научных исследований Межведомственного научно-исследовательского центра по проблемам борьбы с организованной преступностью при Совете национальной безопасности и обороны Украины по противодействию организованной преступности в государстве за период 1997–2012 гг. сделан вывод об их актуальности в сегодняшнее время, своевременности поднятых проблем, действенности предложенных мер и правильности предыдущих прогнозов относительно дальнейшей криминализации экономики, власти, общества.

Ключевые слова: коррупция, организованная преступность, научные исследования, Совет национальной безопасности и обороны Украины, Межведомственный научно-исследовательский центр, прогноз, анализ.

***O.Yu. Busol Effectiveness of Predictions and Consequences of the State's Insufficient Use of
Research Done by the Interdepartmental Scientific and Research Center for Combating Organized Crime at
the National Security and Defense Council of Ukraine (According to the Analysis of Scientific Materials of
the Center during 1997-2012 Years)***

Following the research of the Interdepartmental Scientific and Research Center for Combating Organized Crime at the National Security and Defense Council of Ukraine (ISRC) related to counteraction organized crime in the state during 1997-2012 conclusion has been drawn on its applicability today, efficiency of the proposed measures and authenticity of the previous predictions regarding the further criminalization of economy, government and society.

It has been noted that this research of ISRC in various spheres has been a basis of many organizational and legal measures aimed at strengthening the fight against crime in Ukraine. The author states that predictions

of ISRC scholars have come true. But in spite of scholars' opinions on the further existence and development of organized crime as well as practical proposals and recommendations on the improvement of organizational and legal measures aimed at counteraction organized crime the situation in the country has not improved but even worsened today. According to the author's observations the scholars' developments were not and are not sufficiently used and implemented into legislation and administrative activities of authorities. Scholars' views are often disregarded during the legislative activities in Ukraine. Negative consequences can be seen during Russia's "hybrid war" against Ukraine. And it really threatens to the national security of Ukraine, further and unrecoverable deterioration of reputation of Ukraine in the world.

Analysis provides a reason to affirm on available strategic and tactical errors of the state in implementation of policy aimed at using scientific developments in counteraction organized crime during 1997-2012 years. Consequences of this policy can be seen today which complicates the relevant reforms in Ukraine. Attention has been drawn to the necessity for the state to create conditions for proper implementation of scientific developments on counteraction organized crime and corruption into practice.

Keywords: *corruption, organized crime, scientific research, the National Security and Defence Council of Ukraine, Interdepartmental Scientific and Research Centre for Combating Organized Crime, prediction, analysis.*

Постановка проблеми. У Міжвідомчому науково-дослідному центрі з проблем боротьби з організованою злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України (далі – МНДЦ) у період 1997–2012 рр. працювали відряджені для виконання поставлених завдань науковці-практики з різних правоохоронних органів України. Ця обставина давала можливість виокремлювати найактуальніші проблеми, які стоять перед цими органами та державою, і на науковій основі пропонувати шляхи їх вирішення. З цих причин можна стверджувати, що в Україні, окрім цієї установи, не існує наукового аналітичного центру, який би мав в розпорядженні настільки різнопланову інформацію, зокрема офіційну статистику усіх правоохоронних органів України, а тому був у змозі видавати наукову продукцію високого ступеня достовірності. Можливості МНДЦ, як цілком незалежної структури від впливу органів державної влади (до 11 травня 2012 р.)¹, дозволяли давати оцінку реального стану організованої злочинності, зокрема корупційної, в Україні, оцінювати ефективність протидії їй. Результати проведених досліджень, а це – проекти комплексних програм, концепцій, законодавчих актів, наукові монографії, статті, методичні та аналітичні матеріали з проблем

протидії організованій злочинності та корупції, своєчасно надавалися до відповідних інстанцій, міністерств і відомств, правоохоронних та контролюючих органів для вжиття необхідних превентивних правових заходів та використання в практичній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Серед вчених МНДЦ, які ґрунтовно займалися проблемами протидії організованій злочинності, слід відзначити широко відомих у наукових колах К. І. Беякова, П. Т. Гегу, В. О. Глушкова, О. Г. Кальмана, М. І. Камлика, Я. Ю. Кондратьєва, Є. В. Невмержицького, М. А. Погорецького, Б. В. Романюка та багатьох інших. Науковими консультантами в різні періоди функціонування МНДЦ працювали також О. Ф. Бантишев, О. М. Джужа, Р. А. Калюжний, М. В. Костицький, В. Д. Сущенко, В. Г. Хахановський, М. Я. Швець, М. Є. Шумило та інші.

Невирішені раніше проблеми. За нашими спостереженнями та подальшими припущеннями, розробки вчених недостатньо використовувалися та й сьогодні не знаходять належного впровадження у законодавство та практику управлінської діяльності органів державної влади. Тож **метою** статті є визначення актуальності цих розробок сьогодні, своєчасності порушених проблем, дієвості пропонованих заходів та

¹ Указом Президента України В. Януковича від 11 травня 2012 року № 310 були внесені зміни до Указу Президента України від 25 жовтня 2007 року № 1020, відповідно до яких посада керівника Міжвідомчого науково-дослідного центру при РНБО України заміщується тільки військовослужбовцем Служби безпеки України, який має граничне військове звання генерал-

майора. Наслідки цього рішення напередодні російської агресії в Україні, зважаючи на велику кількість «зрадників» в органах СБУ, за даними офіційної статистики цієї Служби (<https://www.youtube.com/watch?v=QaMZWyDW3q0>), виявилися прогнозовано небезпечними для національної безпеки держави.

достовірності попередніх прогнозів щодо подальшої криміналізації економіки, влади, суспільства.

Виклад основного матеріалу. Передусім зазначимо, що науковими працівниками МНДЦ ще в 1999 році прогнозувався у майбутньому розвиток ряду негативних тенденцій у різних сферах суспільного життя. Зокрема відмічалось, що головною загрозою для суспільства стане економічна злочинність, яка здатна впливати на політичну обстановку в державі. Також спостерігатиметься подальше інтенсивне зростання кількості економічних злочинів, поява нових форм злочинної діяльності у сфері економіки. Найпоширенішими серед них будуть ухилення від сплати податків, порушення порядку зайняття підприємницькою діяльністю, протидія законній підприємницькій діяльності, примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань, фіктивне підприємництво, порушення порядку випуску (емісії) цінних паперів, фіктивне банкрутство, приховування банкрутства, порушення правил здійснення зовнішньо-економічних операцій, контрабанда, заволодіння фінансовими ресурсами банків та інших фінансових установ [1, с. 40, 84], що нині стало реальністю. Вченими зверталася увага на те, що економічна боротьба за власність поєднуватиметься з політичною боротьбою за владу. На цьому фоні набудуть активізації такі явища, як політизація організованого криміналітету і криміналізація політичних інституцій держави. Тож досі актуальними залишаються висновки дослідження МНДЦ від 1999 року, що головні зусилля України мають бути спрямовані не на спроби найточнішого обчислення обсягів тіньової економіки, а на усунення причин і умов надзвичайного її поширення, оскільки держава підійшла до межі, за якою при подальшій загальній тінзації економіки та посиленні ролі корумпованих елементів і кримінальних структур може втратити важелі реального впливу на ситуацію [1, с. 59, 86].

Аналіз стану боротьби з організованою злочинністю і корупцією, змін в її структурі та динаміці в 2007 році надав підстави науковцям МНДЦ стверджувати, що організована злочинність продовжуватиме негативно впливати на криміногенну ситуацію в Україні та підсилювати тиск на окремі галузі економіки.

Вчені, які працювали в цьому Центрі, прогнозували, що кількість злочинів, учинених у складі організованих груп і злочинних організацій, зменшиться, але в країні продовжуватимуть діяти суспільно-небезпечні організовані злочинні угруповання міжрегіонального рівня. У зв'язку з цим наголошувалося на необхідності проведення комплексу упереджувальних оперативно-розшукових заходів щодо недопущення повернення до злочинної діяльності та створення нових злочинних угруповань лідерами та їх активними учасниками, кримінальними авторитетами, які були засуджені до позбавлення волі на початку 90-х років минулого століття та звільнилися з місць відбування покарання [2]. Зазначалося, що найбільший кримінальний вплив учасників організованих злочинних груп (ОЗГ) і злочинних організацій (ЗО) буде спрямований на бюджетні кошти, паливно-енергетичний комплекс та на землі, насамперед санаторно-курортного та рекреаційного призначення. Допускалося можливе підвищення рівня експансії в українську економіку іноземних капіталів, що в деяких випадках буде пов'язане із загостренням оперативної обстановки в регіонах. Такі загострення, за прогнозами науковців, виникатимуть у тих випадках, коли зацікавленість у придбанні власності або виробничих потужностей на території України виявлятиме кримінальний капітал, накопичений протиправним шляхом. Так звані іноземні «інвестори» переважно діятимуть за допомогою протиправних або напівлегальних схем, у тому числі застосовуватимуть «рейдерські атаки» з використанням певних вад української системи судочинства. Більше того у разі зіткнення інтересів іноземного протиправного капіталу, що підтримується представниками злочинних організацій, з інтересами українських кримінальних структур можливе застосування з обох сторін дій насильницького характеру [2].

На жаль, сталося те, про що попереджали вчені – злочинні елементи, вчорашні рекетири, «проникли» в бізнес, політику, правоохоронні та контролюючі органи, а також було допущено

анексію АР Крим іноземною державою². Але ж ще у 2004 р. В. О. Глушков прогнозував, що агресія у східноєвропейському напрямі стає невідворотною. За його висновками, які вже стали пророчими, «вектор тиску в найближчому майбутньому спрямовуватиметься на Україну» [3]. Проте на фоні поширення організованої злочинності, яка нині характеризується прихованою організацією, особливою жорстокістю, значним фінансуванням, а значить доступністю застосування новітніх інформаційних технологій та технічних засобів, згідно із Законом України від 12 лютого 2015 року [4] було ліквідовано спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю (ГУБОЗ) МВС України. У результаті цього рішення агентурна мережа цих підрозділів втрачена, що певним чином несе загрозу національній безпеці України в умовах проведення Антитерористичної операції, пов'язаної з незаконним захопленням злочинними елементами частини території Донбасу. Наслідки фактичної втрати масиву бази даних Автоматизованої інформаційно-пошукової системи «Скорпіон» ГУБОЗ МВС України спостерігаються вже сьогодні, негативно впливаючи на стан протидії організованим злочинності. Потужні розвідувально-аналітичні підрозділи ГУБОЗ МВС України були здатні надати повномасштабну характеристику «п'ятої влади»³, її впливу на суспільство, визначити форми та методи її діяльності, запропонувати ефективні моделі протидії організованій злочинності. Нині створені в Україні відомчі науково-аналітичні установи не спроможні за своїм статусом, аналітичними потужностями, технічним забезпеченням, наявними інформаційними масивами та наданими повноваженнями задовольнити вказані вимоги.

Раніше вченими МНДЦ зазначалося, що у зв'язку як з активізацією антитерористичної діяльності в Російській Федерації (РФ), так і політичною конфронтацією між нашою країною та РФ, не виключено можливість вчинення

терористичних актів проти дипломатичних установ або представників цієї держави в Україні. Але реальної активізації діяльності таких терористичних груп та організацій, за висновками вчених, варто було очікувати не раніше жовтня-листопада 2010 року. Не залишилося поза увагою науковців і зростаюче політичне протиборство в державі, що підвищує ймовірність застосування терористичних методів. Більше того відзначалося, що воєнізовані формування окремих політичних сил не виключають екстремізму в процесі досягнення своїх цілей [5]. У 2004 р. В. О. Глушков у своїй праці [3] зазначав, що схильність різних екстремістських і кримінальних угруповань до терористичних дій особливо виявляється в кульмінаційні моменти соціально-політичної кризи, ослаблення державної влади. Вчений небезпідставно попереджав про подібну небезпеку в Україні, де несприятливий перебіг подій неминуче стимулюватиме зростання насильства та поширення тероризму, що ми і спостерігаємо нині на Донбасі. Крім того, аналіз наявної в МНДЦ інформації давав підстави вважати цілком імовірним, що вказані вище організації є об'єктом спрямувань закордонних неурядових центрів, фондів та організацій, які використовуються спецслужбами іноземних держав для впливу на формування внутрішньої політики держави, в т.ч. і щодо її військової організації.

Новим загрозливим елементом терористичної безпеки вчені називали створення в Україні нечисленних законспірованих груп і груп націоналістичного ліворадикального спрямування. Отже, найбільш вірогідними і небезпечними викликами для України передбачалися прояви тероризму, які посилюватимуться проблемою несанкціонованого розповсюдження зброї (у т.ч. масового знищення), нелегальною міграцією, зростанням обсягів незаконних фінансових операцій, діяльністю організованих злочинних угруповань, наркобізнесу та наркоманії. За

² У березні 2014 року Російською Федерацією здійснено анексію Автономної Республіки Крим та м. Севастополь – збройна агресія Росії, спрямована на насильницьке протиправне відторгнення півострова Крим та Севастополя від України та їх приєднання до Росії на правах суб'єктів Російської Федерації.

³ П'ята влада (англ. Fifth Estate) – термін, який позначає впливову в соціумі силу, політичний інститут, який бере участь в управлінні життям громадянського суспільства.

висновками вчених від 2012 р., постійна трансформація форм і методів терористичної діяльності потребує подальшого вдосконалення методів роботи правоохоронних органів України, спрямованої на запобігання та припинення терористичних актів, а також удосконалення засобів кримінально-правової протидії цьому злочину [5].

Науковці МНДЦ попереджали, що після прийняття країнами Європейського Союзу ряду програм щодо активізації боротьби з нелегальною міграцією (внаслідок масових заворушень у Франції та Німеччині) іноземцям все важче буде офіційно потрапити до Європи, у зв'язку з чим Україна ризикує залишитися не тільки транзитною країною, а й поступово перетворитися на країну – накопичувач нелегальних мігрантів. Надалі, як свідчив аналіз наявної інформації, значна частина іноземців, які залишаються на території України, займатимуться протиправною діяльністю, пов'язаною переважно з незаконним переправленням співвітчизників та торгівлею наркотиками. У зв'язку із вступом до ЄС Румунії та Болгарії вірогідним видається переорієнтування потоків нелегальної міграції, що проходять територією України, із західних областей (Волинська, Львівська, Закарпатська) до південно-західних регіонів країни (Чернівецька, Вінницька, Одеська області).

У зв'язку із встановленням нового порядку ввезення на територію України автотранспортних засобів іноземного виробництва науковці допускали можливим виникнення нових схем їх незаконної легалізації, у тому числі за участі працівників судових та правоохоронних органів [2]. Подальші дослідження [6] лише підтвердили ці прогнози.

МНДЦ підкреслювалося, що варто очікувати виникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних з бізнес-інтересами, перерозподілом сфер впливу та власності. Як наслідок, можливим допускалося зростання кількості вбивств на замовлення [2].

До чинників, які можуть за певних умов, створити плідне підґрунтя для втягування громадян України в терористичну діяльність, науковці віднесли:

– продовження зниження рівня життя населення;

– значне підвищення тарифів на комунальні послуги та природний газ, що стає непосильним тягарем для значної частини населення, і саме по собі, вже штовхає їх на протиправні дії, пов'язані з несплатою коштів;

– підвищення податкового тиску на підприємства, що працюють у виробничій сфері;

– факти порушень прав людини, корупції та інших злочинних проявів серед правоохоронних органів;

– випадки ескалації міжконфесійних суперечок між Українськими православними церквами Київського та Московського патріархатів [5]. Проте розробки вчених не були взяті до уваги, і все перелічене спостерігається в Україні й досі.

Ще в 2004 році працівники МНДЦ наголошували, що разом з політичними та соціально-економічними перетвореннями заходи з протидії організованій злочинності і корупції повинна включати такі елементи:

– правове та організаційне забезпечення незалежності правоохоронних органів, у першу чергу спеціальних підрозділів, від політичного, адміністративного та іншого незаконного впливу в питаннях їх законної професійної діяльності;

– широке використання в діяльності спеціальних підрозділів комплексного всеохоплюючого аналізу криміногенних ситуацій у відповідних галузях суспільної діяльності, результатів правових заходів тощо для вироблення стратегічних завдань і тактики проведення відповідних заходів. Це уможливить не тільки виявляти ступінь криміналізації, а й ієрархічну побудову організованої злочинної структури;

– введення до Кримінально-процесуального кодексу України⁴ новел, які б забезпечували подання, дослідження та адекватну оцінку доказів, здобутих з використанням вказаних оперативно-розшукових дій, законодавчим шляхом передбачити диференційний підхід до рядових учасників організованих злочинних угруповань і заохочення їх до добровільної співпраці, надання таким особам необхідної соціальної допомоги у

⁴ Назва чинного закону – Кримінальний процесуальний кодекс України.

працевлаштуванні та вирішенні їхніх побутових проблем;

– створення структурних підрозділів в органах, що ведуть боротьбу з організованою злочинністю, які б займалися розробкою злочинних груп мафіозного типу, організаційна структура яких має бути адекватною завданням, які ці органи повинні вирішувати, не поступаючись у рівні захищеності мафіозним кланам (йдеться про захист від корупції, шантажу і фізичної розправи). Пріоритет при цьому має надаватися матеріальному забезпеченню працівників цих органів;

– забезпечення надійної безпеки і матеріальної підтримки всім учасникам викриття злочинної діяльності кримінальних об'єднань;

– перегляд структури статистичної звітності про стан злочинності та боротьби з нею, беручи за основу кінцеві результати роботи правоохоронних органів – результати розгляду судами кримінальних справ;

– повна зміна або оновлення методичного забезпечення правоохоронних органів у розслідуванні економічних злочинів з урахуванням реалій нових економічних відносин, практичного досвіду, в тому числі правоохоронних органів зарубіжних держав;

– створення умов для підвищення професійного рівня практичних працівників на основі перепідготовки з урахуванням останніх досягнень у сфері правових, економічних та інших наук;

– розробка на базі нових наукових досягнень у галузі управлінської діяльності ефективної системи відбору та підготовки сучасних кадрів правоохоронних органів і конкретної персональної відповідальності за них;

– зміна пріоритетів виробничо-господарської діяльності в різних сферах;

– формування суспільної ідеології неприйняття і протидії організованій злочинності.

Встановлення контролю над організованою злочинністю передбачало досягнення на первинному етапі протидії недопущення зростання її могутності.

Але, незважаючи на висновки наукових працівників МНДЦ, протягом наступних років все ж спостерігається використання правоохоронними органами України усталених та застарілих критеріїв на зразок: скільки

операцій проведено, злочинців заарештовано, грошей, зброї і наркотиків вилучено тощо. Знешкодження окремих злочинних угруповань часто лише посилювало могутність їх конкурентів і, врешті-решт, зміцнило певною мірою вплив організованої злочинності на українське суспільство [7].

Маємо констатувати, що прогнози науковців МНДЦ за розглянутий період переважною більшістю збулися. Проте, незважаючи на висновки вчених відносно подальшого існування та розвитку організованої злочинності, а також практичні пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення організаційних і правових заходів, спрямованих на протидію організованому криміналітету, ситуація в державі сьогодні не змінилася на краще, а навіть погіршилася. Про це свідчать, зокрема, заяви європейських лідерів і міжнародних організацій з протидії організованій злочинності та корупції.

Разом з тим питання організованої злочинності щодня обговорюються у пресі, зокрема наводяться сенсаційні повідомлення про корупцію у вищих ешелонах влади, розгалужені злочинні організації з міжнародними зв'язками, протиборство конкуруючих олігархічних кланів, банківські й зовнішньоторговельні махінації, матеріали журналістських розслідувань, пов'язані з використанням офшорів, рейдерські атаки, вбивства тощо. Однак часто в інтерв'ю керівники правоохоронних органів не дають суспільству інформації про економічне підґрунтя організованих угруповань, їх лідерів, зв'язки, цілі. Відповідно й не висвітлюються судові процеси відносно потужних злочинних організацій.

Нині вчені справедливо дійшли висновку, що пошук вирішення проблем боротьби з організованою злочинністю та корупцією винятково кримінально-правовими засобами є утопічним [8, с. 4, 9, 10, 11]. Незважаючи на це, Україна й далі діє за старими схемами і бореться з наслідками такої руйнівної діяльності організованої злочинності та корупції, покладаючись лише на правоохоронні та спеціалізовані органи з протидії корупції й репресивні заходи. Але вони не можуть бути ефективними апріорі, бо організована злочинність і корупція є соціальними явищами [8, с. 5]. Тож для подолання організованої злочинності та

корупції потрібно проводити державну політику щодо комплексу заходів соціально-економічного, організаційно-управлінського, правового характеру на основі наукових досліджень цих напрямів соціальної діяльності. Тільки лише зусилля правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинністю та корупцією і новостворених антикорупційних органів не можуть принести бажаних результатів, що доводить наше дослідження [10, 11]. У зв'язку з цим ми виділили кримінологічно-значущі проблеми застосування таких механізмів протидії корупційній злочинності в Україні, як: репресивні – кримінальні заходи впливу (карально-некаральні); культурні – забезпечення свободи слова та ЗМІ; просвітництво; підвищення соціальної культури громадян; опосередковані – забезпечення системної державної політики; створення незалежної судової системи; удосконалення антикорупційного законодавства; забезпечення адекватної реаліям українського суспільства кримінальної політики; побудова ефективної системи кримінальної юстиції; забезпечення прозорості інформації та процедур; інформаційне забезпечення громадян; соціальне забезпечення державних службовців; наукове супроводження заходів протидії корупційній злочинності, застосування міжнародного досвіду, напрацювань інших наук, зокрема кібернетики тощо [11, с. 25, 26].

Романюк Б. В. своєчасно звертав увагу на давно відомий принцип комплектування особового складу підрозділів, які повинні протидіяти організованій злочинності – пріоритет у підборі кадрів для боротьби з організованою злочинністю повинен віддаватися особам, які є професіоналами та непідкупними. Тільки всебічне вивчення кандидатур, спостереження за ними, система спеціального навчання – дозволять створити підрозділи безстрашних бійців, не вразливих для шантажу і здатних виконати будь-яке завдання. Розвиток організованої злочинності в різних країнах світу виносить на порядок денний питання неспроможності традиційної поліцейської системи протистояти цьому «спруту». Існуючі недоліки організації правоохоронних органів завжди призводять до їх глобальної корумпованості, а тому маємо лише імітацію боротьби зі злочинністю. Схема деградації

правоохоронних органів є однаковою для багатьох країн [7].

Протидія організованій злочинності та корупції, за висновками науковців МНДЦ, проводилася недостатньо і переважно «на папері» [7]. До речі, ці слова актуальні, як ніколи, й нині. Тож вчені наголошували, що для розв'язання цієї проблеми потрібен чесний, об'єктивний і, головне, – виважений аналіз стану організованої злочинності з точки зору всіх аспектів цього явища.

Висновки. Слід зазначити, що результати проведених наукових досліджень МНДЦ за розглянутий період у різних сферах суспільного життя (всі не можливо навести, зважаючи на обмеженість обсягу нашої статті) покладено в основу багатьох організаційно-правових заходів, спрямованих на посилення боротьби зі злочинністю в Україні. Разом з тим багато з таких розробок використано не повною мірою. Часто можна говорити про ігнорування взагалі наукових основ у процесі законодавчої діяльності в Україні. Негативні наслідки цього можемо спостерігати сьогодні та особливо гостро вони проявилися в умовах «гібридної війни» РФ проти України. І це реально загрожує національній безпеці України, подальшому та незворотному падінню іміджу України на міжнародній арені.

Ще в 1999 році у науковців МНДЦ не викликав сумніву і той факт, що подальший розвиток злочинності залежатиме, насамперед, від результатів державної стратегії та практичної діяльності в сфері економіки і політики [1, с. 85]. Таким чином, наш аналіз дає підстави стверджувати про наявність стратегічних і тактичних прорахунків держави в проведенні політики використання надбань наукових розробок у протидії організованій злочинності в період 1997–2012 рр. Відлуння такої політики є відчутними й сьогодні, ускладнюючи проведення відповідних реформ в Україні.

Отже, настав час державі створити умови для належного впровадження наукових розробок з протидії організованій злочинності та корупції в практику. Але часу для втілення потреб суспільства в мінімізації проявів організованої злочинності в життя критично замало. Держава стоїть перед ризиком втрати державності, що за визначених законодавством підстав стосовно відповідних суб'єктів є кримінальним злочином.

Органи державної влади та керівництво України повинні усвідомлювати ступінь відповідальності перед народом за неадекватну та непрофесійну політику у сфері наукового забезпечення протидії організованим

злочинності, зокрема корупційної, в минулому та сьогодні.

Список використаних джерел:

1. Організована злочинність в Україні / М. І. Камлик, Б. В. Романюк, В. Д. Сущенко та ін. ; за ред. Я. Ю. Кондратьєва. – К. : НАВСУ, 1999. – 124 с.
2. Бондаренко І. В. Про стан протидії організованим злочинності та корупції органами внутрішніх справ України [Електронний ресурс] / І. В. Бондаренко, П. Т. Гега, О. В. Науменко // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2007. – Вип. 17. – С. 22–31.
3. Глушков В. О. Геополітико-правові проблеми створення зони антитерористичної безпеки у чорноморському регіоні / В. О. Глушков // Актуальні проблеми політики : зб. наук. праць. – Одеса : Фенікс, 2004. – № 20. – С. 60–71.
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування органів внутрішніх справ : Закон України від 12 лютого 2015 р. № 193 // Відомості Верховної Ради. – 2015. – № 21. – Ст. 134.
5. Аналіз стану правопорядку в Україні за 2005–2009 роки та першу половину 2010 року – К. : МВС та МНДЦ РНБО України, 2010. – 118 с.
6. Бусол О. Ю. Стан боротьби з контрабандою та порушенням митних правил в Україні / О. Ю. Бусол, В. Ю. Ложкін // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) : наук. практ. журнал. – 2008. – № 18. – С. 40–50.
7. Романюк Б. В. У боротьбі з організованою злочинністю та корупцією важливі конкретні дії / Б. В. Романюк // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) : наук. практ. журнал. – 2004. – № 9. – С. 21–33.
8. Романюк Б. В. Організована злочинність і корупція – небезпечні суспільні явища / Б. В. Романюк // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) : наук.-практ. журнал. – 2011. – № 24. – С. 3–14.
9. Костенко О. М. Культура і закон у протидії злу / О. М. Костенко – К. : Атіка, 2008. – 352 с.
10. Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у сучасний період : монографія / О. Ю. Бусол – К. : Ін Юре, 2014. – 564 с.
11. Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у контексті сучасної антикорупційної стратегії : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08 / О. Ю. Бусол ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2015. – 36 с.

References

1. Organized Crime in Ukraine / M. I. Kamlyk, B. V. Romaniuk, V. D. Sushenko and others ; ed. by Ya. Yu. Kondratiev. – K. : NAIA, 1999. – 124 p.
2. I. V. Bondarenko, On the Situation of Counteraction to Organized Crime by Internal Affairs Bodies of Ukraine [Online resource] / I. V. Bondarenko, P. T. Heha, O. V. Naumenko // The Fight Against Organized Crime and Corruption (Theory and Practice). – 2007. – No. 17. – Pp. 22–32.
3. V. O. Hlushkov, Geopolitics and Legal Problems of Establishing a Zone of Anti-Terrorist Security in the Black Sea Region / V. O. Glushkov // Current Issues of Policy : coll. of scient. papers. – Odessa : Feniks, 2004. – No. 20. – Pp. 60–71.
4. On Amendments to Some Legislative Acts of Ukraine on Reforming Internal Affairs Bodies : the Law of Ukraine of February, 12, 2015. No. 193 // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (The Official Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine). – 2015. – No. 21. – Art. 134.

5. Analysis of the State of Law in Ukraine for 2005 – 2009 and the First Half of 2010. – K. : MIA and ISRC NSDC of Ukraine, 2010. – 118 p.

6. O. Yu. Busol, The Fight against Smuggling and Violation of Customs Rules in Ukraine / O. Yu. Busol, V. Yu. Lozhkin // The Fight against Organized Crime and Corruption (Theory and Practice). – 2008. – No. 18. – Pp. 40–50.

7. B. V. Romaniuk, In the Fight against Organized Crime and Corruption Specific Actions are Important / B. V. Romaniuk // The Fight against Organized Crime and Corruption (Theory and Practice). – 2004. – No. 9. – Pp. 21–33.

8. B. V. Romaniuk, Organized Crime and Corruption – Dangerous Social Phenomena / B. V. Romaniuk // The Fight against Organized Crime and Corruption (Theory and Practice). – 2011. – No. 24. – Pp. 3–14.

9. O. M. Kostenko, Culture and the Law – in Combating Evil / O. M. Kostenko – K. : Atika, 2008. – 352 p.

10. O. Yu. Busol, Counteraction to Corruption Crime during Current Period in Ukraine : monograph / O. Yu. Busol. – K. : In Yure, 2014. – 564 p.

11. O. Yu. Busol, Counteraction to Corruption crime in Ukraine in the Context of Modern Anticorruption Strategy : synopsis of a thesis for a doctor of juridical sciences : 12.00.08 / O. Yu. Busol ; Nats. akad. nauk Ukrainy, In-t derzhavy i prava im. V. M. Koretskoho. – K., 2015. – 36 p.